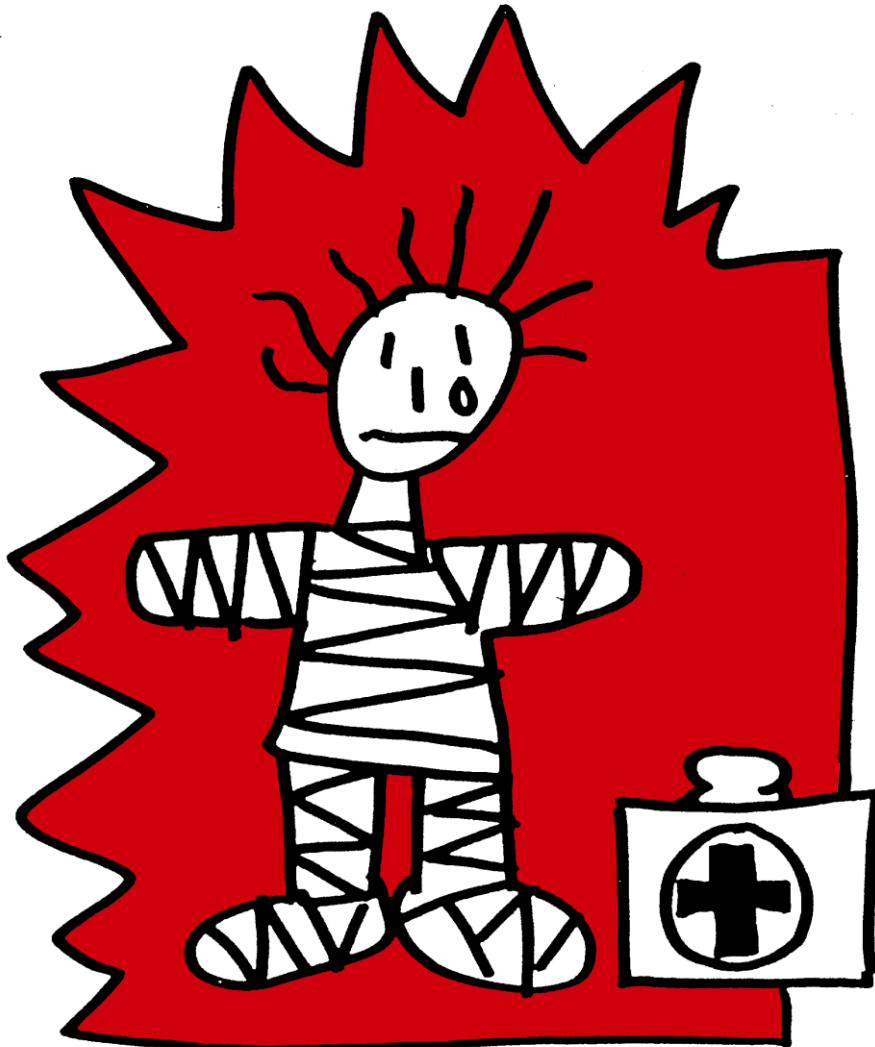

'Thema Lichaam'

*Elk kind heeft het recht om gezond te zijn.
 Alles wat slecht is voor de gezondheid van een kind moet
 verboden worden. Ouders moeten hun kinderen beschermen tegen
 ziektes en ongevallen, maar ook in het verkeer, tegen
 verwaarlozing, kinderarbeid, ...
 Als een kind ziek is, moet het door een dokter behandeld
 worden.
 Volwassenen en kinderen krijgen informatie over hoe de
 gezondheid van kinderen kan verbeterd worden.*

Inhoudstafel thema 'Lichaam'

Voorblad	
Webschema thema 'Lichaam'	
Boek 'Musti, in het nieuw!'	p5
Boek 'Dag school! Dag huis! Dag bed!'	p6
Boek 'Floortje gaat naar de dokter'	p7
Boek 'Anna en het luie oogje'	p8
Boek 'Nieuws uit de melktandstraat'	p9
Boek 'Anna in het ziekenhuis'	p10
Boek 'En dun, en dik, en anders'	p11
Boek 'Anna is ziek'	p13
Boek 'Wat trek ik aan?'	p15
Boek 'Poppen aankleden'	p16
Boek 'Knuffel heeft zorgen'	p17
Boek 'Anna op de grote WC'	p19
Boek 'EHBO: Kinderhandjes en verbandjes' (handleiding en werkboekje)	p20
Versje 'Koud'	p21
Methodiek Poppenkast: 'Zieke Juultje en de Nachtdraak'	p23
Methodiek 'Kijk, wat is er verdwenen?'	p31
Methodiek lied 'tandarts' van Kinderen voor Kinderen	p33
Methodiek 'Dokterspullen benoemen en natekenen'	p34
Methodiek 'Magische zandschilderijen'	p35

Methodiek 'Wenskaarten maken'.....	p36
Methodiek 'Lelijke trui'.....	p37
Methodiek 'Zelf kleren maken'.....	p40
Methodiek 'Kan jij raden welk kledingstuk ik ben?'	p42
Methodiek 'Rollenspel met verkleedkleren'.....	p43
Methodiek 'De weerkalender met Frank en Floortje'.....	p44
Methodiek 'Prent bekleden met stof'	p46
Methodiek 'Mensen zorgen voor mensen'.....	p47
Methodiek 'Slippers maken'.....	p48
Methodiek 'Tekening naar eigen interpretatie'.....	p50
Spel 'Bij de tandarts'.....	p53
Spel 'Dokterstas'.....	p54
Bezoek aan het ziekenhuis	p56

Webschema

Dit schema is apart te downloaden.

Boek 'Musti, in het nieuw!'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het boek 'Musti, in het nieuw!' Musti scheurt bij het spelen zijn kleren. Na een fikse uitbrander trekt hij er met mama op uit om nieuwe kleren te kopen. N.a.v. dit verhaal wordt benadrukt dat we kledij nodig hebben. Kinderen hebben het recht op kledij.

Kinderrecht

Recht op kledij
Recht op spel

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Ray goossens

Uitgeverij

Standaard

Datum van uitgave

2002

Doelstellingen

- De kleuters reageren tijdens/na het verhaal.
- De kleuters beseffen dat ze kledij nodig hebben (recht op kledij).

Duur

30 min.

Materiaal

- Boek 'Musti, in het nieuw!'

Verloop

- De begeleider vertelt het verhaal. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- De kleuters krijgen de kans om te reageren, om te vertellen over hun eigen ervaringen i.v.m. kledij.
- De begeleider legt uit dat alle kinderen kledij kunnen/mogen dragen, dat ze recht hebben op kledij. De kinderen denken na hoe het zou zijn mochten ze geen kleren hebben.

Boek 'Dag school! Dag huis! Dag bed!'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt één of meerdere verhaaltjes rond het recht op medische verzorging. Daarna volgt een kringgesprek over recht op medische verzorging.

Kinderrecht

Recht op medische verzorging

Auteur

Vivian den Hollander en Dagmar Stam

Uitgeverij

Van Holkema & Warendorf

Datum van uitgave

2000

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar één of meerdere verhaaltjes over het recht op verzorging.
- De kleuters begrijpen dat grote mensen ervoor moeten zorgen dat kinderen worden verzorgd.

Duur

Ongeveer 20 à 30 minuten

Materiaal

- Boek 'Dag school! Dag huis! Dag bed!' (Vivian den Hollander en Dagmar Stam)

Verloop

- 1) De begeleider neemt het boek erbij en vertelt enkele verhaaltjes rond het recht op verzorging. Hij/zij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 2) De begeleider legt de nadruk op het feit dat alle kinderen medisch verzorgd moeten worden (recht op medische verzorging).

Tips

- Het boek legt ook de link met andere kinderrechten: 'recht op wonen', 'recht op onderwijs'.

Boek 'Floortje gaat naar de dokter'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het boek 'Floortje gaat naar de dokter'. Daarna volgt een bespreking in de kring over medische verzorging.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Aline de Pétigny en Nancy Delvaux

Uitgeverij

Uitgeverij Hemma

Datum van uitgave

2004

Doelstellingen

- De kleuters praten met de begeleider over eigen ervaringen met verzorging door een dokter of door hun ouders, ...
- De kleuters beseffen dat ze medische zorgen moeten krijgen als ze ziek zijn.
- De kleuters realiseren zich dat ze recht hebben op medische verzorging.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

- Boek 'Floortje gaat naar de dokter' (Aline de Pétigny en Nancy Delvaux)

Verloop

- 1) De begeleider vertelt het verhaal van Floortje aan de kleuters.
- 2) De kleuters gaan in op het verhaal. Ze krijgen de kans om te vertellen over hun eigen ervaringen. Er wordt door de begeleider ingespeeld op hetgeen de kleuters vertellen.
- 3) De begeleider benadrukt dat kinderen medische zorgen moeten krijgen, door bijv. een dokter, als ze ziek zijn. Er wordt ook vermeld dat ze bijvoorbeeld medische zorgen kunnen krijgen door andere personen (bijv. tandarts, kinderverzorgster, ...). De kinderen begrijpen dat ze recht hebben op medische verzorging.

Boek 'Anna en het luie oogje'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'Anna en het luie oogje'. De oogarts merkt op dat Anna een lui oogje heeft. Ze krijgt een pleister op haar andere oog en een mooie bril. Eerst was Anna verdrietig, maar nu is ze blij met haar bril en wil ze deze met iedereen delen.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Kathleen Amant

Uitgeverij

Clavis

Datum van uitgave

2016

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal van Anna die ontdekt dat ze een lui oogje heeft en een bril krijgt
- De kleuters kunnen hun eigen gevoelens delen over het dragen van een bril of het hebben van een lui oogje
- De kleuters begrijpen en respecteren verschillen tussen elkaar

Duur

Minimum 20 minuten.

Te verkrijgen bij

De bibliotheek

Materiaal

Boek 'Anna en het luie oogje'

Verloop

- 1) De begeleider leest het verhaal van Anna voor en vraagt aan de kleuters of ze weten wat een lui oogje is en of ze iemand kennen die een bril draagt.
- 2) Bespreek samen het verhaal van Anna en haar lui oogje. Vragen zoals: 'Hoe voelde Anna zich toen ze ontdekte dat ze een bril moest dragen? En 'Waarom was Anna uiteindelijk blij met haar bril' kunnen helpen.
- 3) Bespreek het belang van respect voor anderen, vooral wanneer het gaat om verschillende behoeften, zoals het dragen van een bril. Vragen zoals 'Waarom moeten we respect hebben voor kindjes die een bril dragen?' kunnen helpen.

Boek 'Nieuws uit de Melktandstraat'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'Nieuws uit de Melktandstraat'. Daarna volgt een bespreking over medische verzorging door de tandarts.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Anna Russelmann

Uitgeverij

Uitgeverij De Vier Windstreken

Datum van uitgave

1999

Doelstellingen

- De kleuters beseffen dat ze door een tandarts moeten verzorgd worden als ze tandpijn hebben.
- Ze praten met de begeleider over eigen ervaringen met verzorging door een tandarts.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Materiaal

Boek 'Nieuws uit de Melktandstraat' (Anna Russelmann).

Boek 'Anna in het ziekenhuis'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'Anna in het ziekenhuis'. Anna gaat naar het ziekenhuis, daar zal de dokter haar oortjes opereren. In het ziekenhuis ontmoet ze een lieve verpleegster die haar in een groot bed naar de operatiezaal rolt. Het is gek en ook spannend, maar gelukkig is mama er de hele tijd bij.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Kathleen Amant

Uitgeverij

Clavis

Datum van uitgave

2012

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal van Anna die naar het ziekenhuis gaat voor een operatie aan haar oortjes.
- De kleuters kunnen hun eigen gevoelens en ervaringen delen over operaties en ziekenhuisbezoeken
- De kleuters begrijpen het belang van recht op verzorging en hoe de dokter en verpleegster kunnen helpen.

Duur

Minimum 20 minuten.

Te verkrijgen bij

De bibliotheek

Materiaal

Boek 'Anna in het ziekenhuis'

Verloop

- 1) De begeleider leest het verhaal van Anna voor en vraagt aan de kleuters of ze weten wat een ziekenhuis is en waarom mensen en kinderen er naartoe gaan.
- 2) Bespreek samen het verhaal van Anna in het ziekenhuis. Vraag de kleuters hoe Anna zich voelde en wat ze geleerd hebben over het bezoek aan het ziekenhuis.
- 3) Vraag de kleuters of ze reeds een keertje naar het ziekenhuis gingen of iemand die kennen die daar is geweest. Laat hen vrijuit praten over hun eigen ervaringen.

Boek 'En dun, en dik, en anders. Allemaal lichamen.'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'En dun, en dik, en anders, allemaal lichamen'. De kinderen kunnen tijdens het vertellen actief meedoen (taal- en bewegingsactiviteit). Daarna volgt een bespreking over verschillen en gelijkenissen tussen de lichamen van mensen en de verzorging ervan.

Kinderrecht

Iedereen is gelijk

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Emma Brownjohn

Uitgeverij

Uitgeverij Sjabloom, Amsterdam.

Datum van uitgave

2002

Doelstellingen

- De kleuters luisteren aandachtig naar het verhaal omtrent lichamen van mensen.
- Door het uitvoeren en uitbeelden van lichaamsopdrachten, ervaren de kleuters dat iedereen bepaalde lichaamskenmerken heeft.
- De kleuters beseffen dat grote mensen ervoor moeten zorgen dat hun lichaam verzorgd en beschermd wordt.

Duur

Ongeveer 30 minuten.

Materiaal

- Boek 'En dun, en dik, en anders. Allemaal lichamen.' (Emma Brownjohn)

Verloop

- 1) De begeleider neemt het boek erbij en vertelt het verhaal. Terwijl hij/zij vertelt, laat hij/zij de kinderen opdrachten uitvoeren. (Het boek is niet echt een verhaal, maar eigenlijk enkele feiten aan elkaar gebonden in een leuk boekje.)
- 2) Bij de prent 'sommige kinderen zijn groot', maken alle kinderen zich groot, door bijvoorbeeld op de tenen te staan.
Andere doe-opdrachten: maak je klein en stevig, maak je lang en mager, maak een lange nek, maak een korte nek, maak een rond gezicht, maak een smal gezicht, maak tuitlippen, maak strakke lippen, enz.
Deze verschillen worden ook telkens besproken.
- 3) Er is ruimte voor reacties van de kinderen. De leid(st)er kan daar eventueel op inspelen. De begeleider legt er de nadruk op dat iedereen gelijk is, ook al ben je groot, klein, dik, dun, enz. Er wordt ook besproken wat we moeten doen als iets van ons lichaam pijn doet. Bijv. wat als we vallen op de speelplaats en onze knie bloedt (juffrouw verzorgd), wat als we thuis uit bed vallen (ouders verzorgen), wat als we onze knie breken (in het ziekenhuis gipsen ze de knie), wat als onze tanden pijn doen (tandarts), wat als onze haren te lang worden (kapper), als een baby in de crèche een verse luier nodig heeft (kinderverzorgster), enz.

Tips

- Zorg ervoor dat alle kleuters de prenten goed zien!
- Laat de reacties vooral uit de kleuters komen en vul aan waar nodig. Een duiding achteraf, over het recht in kindertaal, is wel noodzakelijk.

Eventuele verwerking

- Laat de kinderen een tekening maken van allemaal verschillende mensen (bijvoorbeeld met bril, zonder bril, met sproeten, met puistjes, enz), die in feite gelijk zijn...
- Groepsactiviteit (beeldactiviteit): de begeleider neemt er een groot lang blad bij (en legt dit op de grond). Er mogen telkens twee kleuters een persoon komen schilderen, die telkens iets anders is (met bril, zonder bril, donkere huidskleur, blank, ...).
- Kringgesprek: de begeleider kan vragen stellen zoals:
 - Wat vonden jullie leuk aan de lichaamsopdrachten die we net hebben gedaan?
 - Hebben jullie gemerkt dat we allemaal verschillende dingen kunnen doen met ons lichaam?
 - Hoe voelde het om je groot, klein, stevig, lang, mager, etc. te maken?
 - Wat vonden jullie van de prenten in het boek.

Boek 'Anna is ziek'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'Anna is ziek'. Anna heeft hoofdpijn, voelt zich warm en heeft rode vlekjes op haar buik. Het zijn de waterpokken! Samen met mama gaat Anna naar de dokter, die haar onderzoekt en belooft dat ze snel weer beter wordt.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Kathleen Amant

Uitgeverij

Clavis

Datum van uitgave

2016

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal van Anna die ziek is en naar de dokter gaat met haar mama
- De kleuters kunnen hun eigen gevoelens en ervaringen delen over ziek zijn en doktersbezoeken
- De kleuters begrijpen het belang van recht op verzorging en hoe de dokter kan helpen.

Duur

Minimum 20 minuten.

Materiaal

Boek 'Anna is ziek'

Te verkrijgen bij

De bibliotheek

Verloop

- 1) De begeleider leest het verhaal van Anna voor en vraagt aan de kleuters of ze al eens ziek zijn geweest
- 2) Bespreek samen het verhaal van Anna die ziek is, vragen zoals 'Hoe voelde Anna zich nadat de dokter haar onderzocht?' kunnen helpen.
- 3) Vraag de kleuters of ze zelf ooit ziek zijn geweest of iemand kennen die ziek is (geweest). Laat hen vrijuit praten over hun ervaringen.

- 4) Bespreek waarom het belangrijk is om naar de dokter te gaan als je ziek bent. Vraag de kleuters hoe dokters kunnen helpen om mensen beter te maken. Vragen zoals 'Waarom denken jullie dat het belangrijk is om naar de dokter te gaan als je ziek bent? Kunnen helpen.

Boek 'Wat trek ik aan?'

Korte omschrijving

De begeleider overloopt de prenten uit het boek 'Wat trek ik aan? Elke prent stelt een kledingstuk voor. N.a.v. deze prenten wordt benadrukt dat elk kind kleren nodig heeft.

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Van 2 - 4 jaar

Auteur

Sanctobin Veronique en Verplancke Klaas

Uitgeverij

De Eenhoorn

Datum van uitgave

2003

Doelstellingen

- De kleuters bekijken de prenten en benoemen de kledingstukken.
- De kleuters beseffen dat kledij noodzakelijk is in hun leven.
- De kleuters realiseren zich dat volwassen mensen ervoor moeten zorgen dat we kledij hebben.

Duur

30 min.

Materiaal

- Boek 'Wat trek ik aan?'

Verloop

- De begeleider toont de prenten uit het boek. Ze laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- De kleuters benoemen de kledingstukken die op de prenten staan.
- De begeleider legt uit dat elk kind kleren nodig heeft. Kinderen willen voldoende kleding hebben dat past bij de seizoenen, weersomstandigheden en het klimaat. Kinderen hebben recht op kledij.

Boek 'Poppen aankleden'

Korte omschrijving

De kleuters werken/spelen in de hoeken. De kleuters kunnen per twee het boek 'Poppen aankleden' bekijken.

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Auteur

De Ballon

Uitgeverij

De Ballon, Malle.

Doelstellingen

- De kleuters kleden de poppen uit het boek aan.
- De kleuters beseffen dat ze kleren nodig hebben.

Duur

Ongeveer 10 minuten

Materiaal

- Bouwboek: 'Poppen aankleden' (De Ballon).

Verloop

- 1) De kinderen worden verdeeld over de verschillende hoeken. Er zijn twee kleuters die met het bouwboek kunnen spelen.
- 2) De kleuters kleden de poppen aan met de stickers uit het boek.
- 3) De kleuters brengen hun resultaat mee naar de kring, waar de verklede poppen besproken worden.
- 4) De begeleider legt de nadruk op het feit dat iedereen kleren nodig heeft, dat kinderen recht hebben op kledij. De begeleider laat de kinderen zelf verwoorden wat het belang is van kledij...

Boek 'Knuffel heeft zorgen'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal 'Knuffel heeft zorgen'. Daarna volgt een bespreking over het recht op bescherming (kringgesprek).

Dit is een prentenboek over seksueel misbruik, dat kinderen die daarmee te maken hebben, aanmoedigt hun zwijgen te verbreken en dat een voorbeeld geeft hoe ze daarbij hulp kunnen vinden.

Marjolein wordt seksueel misbruikt door de vriend van haar moeder. De enige die haar geheim kent is haar knuffeldier. Als de toestand ondraaglijk wordt, gaat Marjolein naar een heel lieve buurvrouw, die gelukkig weet wat ze moet doen...

Kinderrecht

Recht op bescherming

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Auteur

Katrin Meier, Anette Bley

Uitgeverij

Uitgeverij C. de Vries - Brouwers

Datum van uitgave

1997

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal omtrent kindermisbruik.
- De kleuters luisteren naar de (verschillende) reacties van klasgenootjes.
- De kinderen realiseren zich dat ze recht hebben op bescherming en dat kindermisbruik niet mag.

Duur

Ongeveer 30 minuten.

Materiaal

- Boek 'Knuffel heeft zorgen' (Katrin Meier, Anette Bley)

Verloop

- 1) De begeleider neemt het boek erbij en vertelt het verhaal. Zij/hij laat ruimte voor spontane reacties van de kleuters en speelt daarop in.
- 2) De kleuters krijgen de kans om te reageren. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt, zoals bijvoorbeeld luisteren naar elkaar.
- 3) De begeleider vertelt de kinderen dat grote mensen ervoor moeten zorgen dat elk kind zich veilig voelt. Grote mensen moeten kinderen beschermen, want kinderen hebben recht op bescherming.

Tips

- Zorg ervoor dat alle kleuters de prenten goed zien!
- Indien u een vermoeden heeft dat een kind mishandeld wordt, observeer het dan goed en overleg met uw collega's. Het CLB en andere organisaties (zoals het Vertrouwenscentrum Kindermishandeling) staan klaar voor advies en hulpverlening.

Boek 'Anna op de grote WC'

Korte omschrijving

De begeleider leest het boek 'Anna op de grote WC' voor. Het vertelt een herkenbaar verhaal over het grote avontuur in het kleinste kamertje. Anna moet dringend plassen, maar ze wil niet op het potje. Waar gaat Anna dan heen?

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Auteur

Kathleen Amant

Uitgeverij

Clavis

Datum van uitgave

2005

Doelstellingen

- De kleuters leren over het belang van zindelijkheidstraining
- Het verhaal moedigt peuters aan om de grote WC te proberen
- Het benadrukt het recht op verzorging, inclusief het leren zelfstandig naar het toilet te gaan.

Duur

Minimum 15 minuten.

Materiaal

Boek 'Anna op de grote WC'

Te verkrijgen bij

De bibliotheek

Verloop

- 1) De begeleider leest het verhaal van Anna voor
- 2) Betrek de kleuters door vragen te stellen, zoals 'Waarom denk jij dat Anna niet op het potje wil gaan?'
- 3) Bespreek met de kleuters waarom het belangrijk is om vaardigheden zoals zelfstandig naar het toilet gaan, te leren. Vraag hen hoe ze denken dat ze dit zelf kunnen proberen

Boek 'EHBO: Kinderhandjes en verbandjes'

Korte omschrijving

Dit is een brochure waarin verschillende spelletjes staan i.v.m. 'lichaamsverzorging' (recht op verzorging) die de begeleider kan gebruiken in de klas.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Auteur

Jeugd Rode Kruis en Rode Kruis Vlaanderen (met steun van de Vlaamse overheid).

Uitgeverij

Wim Coumans, Brussel.

Datum van uitgave

2001

Doelstellingen

Zie brochure en bijhorend werkboekje.

Duur

Afhankelijk van gekozen activiteit.

Materiaal

- Brochure en bijhorend werkboekje.

Verloop

Zie brochure en/of werkboekje.

Tips

- U kan de kinderen laten experimenteren met zwachtels en verbanden op hun poppen en/of beren.

Versje 'Koud'

Korte omschrijving

De begeleider leert de kleuters het versje 'Koud' aan. N.a.v. dit versje wordt benadrukt dat kinderen kledij nodig hebben (recht hebben op kledij).

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Van 4 jaar

Auteur

L. Witvlied

Uitgeverij

Querido

Datum van uitgave

2000

Doelstellingen

- De kleuters leren en bespreken het versje 'Koud'.
- De kleuters beseffen dat ze kleren nodig hebben.

Duur

30 min.

Materiaal

- Versje 'Koud' (Uit 'Binnen en buiten')

Verloop

- De begeleider leert het versje (op een speelse, aangename manier) aan de kleuters. Dit kan gespreid worden over verschillende dagen. Het versje kan aangebracht worden aan de hand van prenten, echte voorwerpen, ...
- De kleuters beelden het versje uit (met alle kledingsstukken).
- De begeleider vraagt de kinderen waarom ze bijvoorbeeld een sjaal dragen. De kinderen geven verschillende redenen op. De leid(st)er speelt hierop in. Er wordt tot de conclusie gekomen dat kinderen aangepaste kledij nodig hebben (dat ze recht hebben op kledij).

Koud

Een dikke jas
een warme das

wollen wanten voor je handen
en op je hoofd
een muts met mooie randen

je wangen blijven bloot
en worden heel erg rood.

Bron: Binnen en buiten, L. Witvliet, Querido 2000

Methodiek poppenkast 'Zieke Juultje en de Nachtdraak'

Korte omschrijving

De begeleider vertelt het verhaal. Het verhaal wordt hernomen d.m.v. een poppenspel in verband met verzorging.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Auteur

Jacques Vriens en Francine Oomen (uit 'Allemaal poppenkast').

Uitgeverij

Van Holkema & Warendorf, Houten.

Datum van uitgave

1998

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal en kijken naar het poppenspel.
- De kleuters beseffen dat ze verzorgd moeten worden indien ze zich pijn doen.
- De kleuters verwoorden dat Juultje verzorgd moet worden (dat Juultje recht heeft op verzorging).

Duur

Voorleesverhaal: ongeveer 20 minuten.

Poppenspel: ongeveer 10 minuten.

Materiaal

- Het voorleesverhaal.
- Poppen: Juultje (met afwasbare vlekjes op het gezicht), de Nachtdraak (een krokodil), moeder, tovenaar Bacillebil, mannetje Vlekjeweg.
- Stuk stof om Juultje af te drogen, een lepel, een flesje.

Het voorleesverhaal 'Zieke Juultje en de Nachtdraak'

1:

Kindje kindje, wat ben je warm,' zegt moeder en ze strijkt Juultje over haar voorhoofd. 'Ga maar lekker slapen, dan ben je morgen misschien weer beter.' Moeder geeft haar een kus en doet het licht uit. 'Slaap lekker, schat.'

'Dag mam,' zegt Juultje met schorre stem. Als de deur dicht is, gooit ze de dekens van zich af. 'O, wat heb ik het warm,' kreunt ze. 'Mijn keel doet zeer en mijn hoofd doet pijn, en kijk: ik zit helemaal onder de rode vlekjes.'

Juultje trekt de dekens tot aan haar kin op. 'Brrr, nu is het weer te koud. O, ik wou dat ik beter was. Het is naar om ziek te zijn. En mijn vriendinnetjes mogen niet eens op bezoek komen van hun mama's, omdat ze dan ook misschien vlekjes krijgen. O, mijn keel doet zo'n pijn...' Juultje moet een beetje huilen, maar na een poosje valt ze in slaap. Plotseling schiet ze overeind. 'Wat is dat? Horen jullie dat ook, kinderen? Dat geluid onder mijn bed? Huu, ik ben bang. Ik denk dat er een eng beest onder mijn bed zit.' Juultje verstopt zich onder de dekens. 'Ga weg, eng beest,' roept ze. 'Ga weg, engerd, je bent vast een nachtmerrie! Ksssjt, anders roep ik mama!'

'Nee, niet doen. Niet doen. Ik kom je juist helpen,' klinkt een stem vanonder het bed.

'Help! Zie je wel, een nachtmerrie,' piept Juultje.

'Sssjt, kalm maar, meisje. Ik kom te voorschijn. Niet schrikken, hoor.'

2:

Er wurmt zich een dik groen beest onder het bed uit. Het heeft oranje schubben op zijn rug, spitse blauwe oren en grote ronde ogen.

Juultje durft niet te kijken. 'Ga weg, griezel, laat me met rust. Ik ben heel ziek, hoor,' huilt ze.

'Niet huilen, meisje,' zegt het beest vriendelijk. 'Daarvoor ben ik hier juist. Kijk nou eens even naar mij.' Juultje gluurt heel voorzichtig vanonder de deken.

'Nou, zie ik eruit als een nachtmerrie? Of als een nachtpaard?'

'Nee,' zegt Juultje met een benepen stemmetje. 'Je ziet er eerder uit als een Nachtdraak.'

'Precies, goed gezien.' De draak klapt opgetogen in zijn voorpoten. 'Ik ben de Nachtdraak en ik ben gekomen om je te helpen weer beter te worden.'

'Mij helpen? Kun je mij dan niet gewoon beter maken?' Juultje is niet meer zo bang.

De Nachtdraak ziet er eigenlijk best grappig uit.

'Nee, dat moet je zelf doen. Maar ik kan je wel helpen. Kom maar uit bed en klim op mijn rug.'

'Maar... maar ik mag niet uit bed van mama...' zegt Juultje.

'Als ik erbij ben wel, kom maar,' zegt de draak en hij zet het raam open. 'Wees maar niet bang, ik bescherm je.' Juultje klimt op zijn rug en de draak sprint naar buiten. Het is helemaal niet donker want de maan staat vol aan de hemel.

'Waar gaan we naartoe?' roept Juultje boven de wind uit. 'We gaan naar het land van Vi Rus,' antwoordt de Nachtdraak. 'Daar woont de boze tovenaar Bacillebil. Hij bewaakt het land van Koel. Hou je vast, we gaan dalen.'

Als ze op de grond staan vraagt Juultje: 'Waar is die boze tovenaar dan en wat moeten we hier doen?' 'Jij moet iets doen,' zegt de draak. 'Je moet met hem vechten en hem verslaan.'

'Maar dat kan ik helemaal niet,' roept Juultje geschrokken uit. 'Ik kan niet vechten; ik ben slap en ziek.'

'Toch moet het. O jee, ik voel de grond dreunen. Daar komt hij aan! Ik ga ervandoor!'

'Niet weggaan, draakje, laat me niet alleen, ik ben bang!'

'Je hoeft niet bang te zijn, Juultje. Je bent sterker dan je denkt. Maar je moet het zelf doen. En denk eraan, Bacillebil kan niet tegen hitte.' Zwoesj, weg is de draak.

3:

Boenk... Boenk... Boenk... De grond trilt.

'Kinderen, o lieve kinderen, wat moet ik doen...' fluistert Juultje. 'Hitte, hij kan niet tegen hitte... Er heeft zeker niemand van jullie een aansteker bij zich, hè? Of een elektrische deken... of een straalkacheltje... O, ik voel me zelf net een kacheltje, zo warm heb ik het...'

'Zo, zo, wat ziet mijn oog daar? Een klein ziek meisje? Haha, daar ben ik dol op!' buldert opeens een zware stem.

Geschrokken kijkt Juultje omhoog.

Boven haar uittorent de tovenaar. Hij heeft een blauwe puntmuts op en zijn ogen zijn ijskoud.

Juultje wil wegrennen, maar de tovenaar grijpt haar bij de kraag van haar nachthemd. Het zweet breekt Juultje uit.

'Hierrr blijven, ziek kipje... Waar wou je naartoe? Je kunt niet meer weg, hoor. Je bent in het land van Vi Rus en ik bewaak hoogstpersoonlijk het land van Koel. Daar kom je dus niet binnen! En jij weet waarschijnlijk niet dat ik dol ben op klein zwakke zieke mensenkindjes. Haha, ik eet ze op! Voor het ontbijt. Op een beschuitje, met een kopje slappe thee erbij.'

Juultje bibbert van angst. Haar opeten? Dat had de draak niet gezegd. Wat moet ze nou doen? Ze wil niet op een beschuit! Laat hij er maar hagelslag op doen! Plotseling krijgt ze een idee. Een klein ideetje. Maar een klein idee is beter dan geen idee. Ze gaat rechtop staan en kijkt naar boven.

'Meneer Bacillebil... Het lijkt me heel leuk om met u te ontbijten, maar voor mij geen slappe thee graag, dat krijg ik al drie dagen van mijn moeder...'

'Wat!' brult de tovenaar. 'Wat zeg je daar? Steek je de draak met mij? Heb je me niet goed verstaan? IK GA JOU OPETEN!'

'Dat heb ik wel verstaan,' zegt Juultje. Ze wrijft over haar warme rode wangen.

'Ik vind het juist een grote eer om bij u op de beschuit te mogen.'

'WAT? Een eer? Hou me niet voor het lapje! Ben jij niet bang voor mij?'

'Nee hoor,' zegt Juultje en ze haalt diep adem. 'Ik ben niet bang voor u en dat kan ik bewijzen ook.' Hoe dan?' buldert de tovenaar. 'Ik wil u een kus op uw wang geven. Bukt u zich maar even.'

De tovenaar is stomverbaasd. Zoiets heeft hij nog nooit meegemaakt. Hij heeft zelfs nog nooit een kus van een meisje gehad. Hij bukt zich en Juultje gaat op haar tenen staan. Bah, wat stinkt die tovenaar. Hij ruikt naar ziekzijn.

Juultje drukt haar lippen, die heet zijn van de koorts, op de ongeschoren wang van Bacillebil.

De tovenaar grijpt krijsend naar zijn gezicht. 'Au-au! Au-au, dat is heet! Mijn wang is verbrand! Au-au-au,' kermt hij. Hij danst in het rond van de pijn en tot haar grote verbazing ziet Juultje dat hij smelt. Hij wordt kleiner en kleiner en op het laatst is er alleen nog maar de blauwe puntmuts over.

4:

Zwoesj! Daar staat de Nachtdraak weer naast haar. Hij klapt vrolijk in zijn poten. 'Juultje, je bent geweldig. Ik wist wel dat je het kon. Wie niet sterk is moet slim zijn.' 'En wie ziek is moet weer gezond worden,' lacht Juultje. 'Ik voel me al een stuk beter, draak. Maar ik heb het nog steeds warm. En mijn vlekjes jeuken en mijn keel doet ook nog een beetje zeer.'

'Dat zullen we eens gauw verhelpen, Juul. Spring maar op mijn rug, we vliegen naar het land van Koel.' Juultje en de Nachtdraak vliegen door de zachte avondlucht.

'Ooo, wat is het hier mooi,' zucht Juul als ze dalen. Een landschap van ijsbergen strekt zich onder haar uit. Grote blauwe meren glinsteren geheimzinnig in het maanlicht.

De draak klapwiekt tot vlak boven het water. 'Je had het toch warm? Springen maar,' roept hij. Dat laat Juul zich geen tweede keer zeggen. Ze knijpt haar neus dicht en laat zich vallen. Plons!

'O draak, kom er ook in! Het is heerlijk, roept Juultje.

'Het is zo zalig koel, zo fris! En kijk, ik blijf vanzelf drijven.'

De draak gaat aan de kant zitten. 'Ik ben niet ziek. Ik hoef er niet in,' zegt hij.

'Het is toverwater, daarom blijf je drijven. Je kunt het ook drinken, probeer maar.'

Juultje neemt een grote slok van het heldere water. Ze merkt nu pas dat ze enorme dorst heeft. 'O, heerlijk! Zulk lekker water heb ik nog nooit gehad,' roept ze opgetogen. 'Mijn hoofdpijn gaat ervan weg. Joepie!'

Als ze even later uit het water komt staat de draak klaar met een warme handdoek en een schone pyjama. Hij droogt Juultje stevig af en kleedt haar weer aan.

'Ik heb het niet meer heet en ik ben niet meer rillerig,' zegt Juultje tevreden.

'Ik voel me hartstikke lekker, alleen mijn keel doet nog zeer.'

'Daar weet ik ook een oplossing voor,' zegt de draak lachend. Hij geeft Juul een lepel.

'Wat moet ik hiermee?' vraagt ze verbaasd. De draak wijst om zich heen.

'Lepelen.' Juultje ziet nu pas dat de ijsbergen in het land van Koer allerlei zachte kleurtjes hebben. Ze loopt naar een roze berg toe en steekt haar lepel erin.

Voorzichtig proeft ze ervan. 'Aardbeienijs,' juicht ze, 'lekker! Zalig!' Dan rent ze naar een gele berg. 'Banaan, verrukkelijk! Chocola, nootjes, citroen, kersen!'

Juultje eet haar buikje vol moet het heerlijke koele ijs en gaat dan met een tevreden zucht naast de draak zitten. Ze geeft de lepel terug.

'Dank je wel, draak. Dat was echt het lekkerste ijs dat ik ooit gegeten heb. En weet je wat? De keelpijn is helemaal weg!'

De draak knikt. 'Dat komt door het toverijs. Goed, hé? Maar nu is het tijd om naar huis te gaan, Juultje. Kijk, de zon komt al op.'

Als Juultje weer op de rug van de draak zit, roept ze in zijn oor: 'Lieve draak, ik ben weer helemaal beter, alleen de vlekjes zitten er nog en ze jeuken.'

'Let maar eens op,' roept de draak terug. 'Er zit iemand op je te wachten in je bed.'

5:

Tot Juultjes verbazing zit ze het volgende moment rechtop tussen haar dekens, die flink door de war liggen. De draak is verdwenen, maar in de verte klinkt zijn stem: 'Dag, dappere flinke Juul. Je hebt het helemaal zelf gedaan! Als je nog eens ziek bent, kom ik terug.'

'Goh, die is snel weg,' zegt Juultje teleurgesteld. 'Ik had hem willen bedanken.'

'Je ziet hem vast nog wel eens, hoor,' piept een hoog stemmetje.

Verbaasd kijkt Juultje onder haar kussen, want daar komt het geluid vandaan.

Op de matras zit een vreemd uitziend mannetje. Hij houdt een flesje vast.

'Wie ben jij?' vraagt Juultje.

'Ik ben mannetje Vlekjeweg,' antwoordt het mannetje vrolijk. 'Vlekjeweg, Vlekjeweg!' Hij doet het flesje open en haalt een zakdoek uit zijn zak. 'Steek je armen maar uit, meisje, en je benen ook. Zo, en nu op je buik en je rug... En hier zitten nog een paar vlekjes...' Ijverig poetst het mannetje met het goedje over alle rode vlekjes. 'Hihi, het kriebelt,' giechelt Juultje.

'Dat is een goed teken. Dat betekent dat het werkt,' zegt het mannetje en hij doet de dop weer op de fles. 'Let maar op, over twee dagen zijn ze allemaal verdwenen.' Plotseling klinken er voetstappen op de gang.

'O, o, ik ben weg! Dag Juultje,' roept het mannetje. En met een grote sprong is hij door het raam verdwenen.

6:

De deur gaat open. 'Goeiemorgen liefje, heb je lekker geslapen?' vraagt Juultjes moeder. Ze loopt naar het raam en doet het gauw dicht.

Juultje schudt haar hoofd. 'Ik heb helemaal niet geslapen, mam. Ik ben met de Nachtdraak mee geweest en ik heb tovenaars Bacillebil helemaal in mijn eentje verslagen en toen...'

'Hoho, jongedame, kalm aan. Laat me je voorhoofd eens voelen.' Moeder voelt aan Juultjes hoofd en wangen. 'Hé, wat goed! De koorts is helemaal weg, kind! En je ziet er een stuk beter uit.'

'Ik ben ook beter, mam,' roept Juultje blij. 'Helemaal beter! Dankzij de Nachtdraak. O nee, dankzij mezelf!'

Dan ziet moeder dat Juultje een andere pyjama aanheeft.

'Heb je iets schoons aangetrokken vannacht, schat? Had je zo gezweet?'

'Nee hoor, dat heeft de Nachtdraak gedaan! En nou wil ik ontbijten. Een echt ontbijt en geen slappe thee met beschuit.'

Speelschema 'Poppenspel: Zieke Juultje en de Nachtdraak'.

1:

Moeder, Juultje, stem Nachtdraak.

- Moeder stopt Juultje in bed. 'Kind, wat heb je warm.'
- Juultje heeft koorts, gooit de deken van zich af, klaagt dat ze zich zo naar voelt.
- Juultje: 'Brr, nu weer te koud. Vlekjes, zere keel.'
- Een krabbelend geluid. Juultje schrikt.
- 'Een nachtmerrie! Ga weg, eng beest, ik roep mama!'
- Stem Nachtdraak: 'Niet doen, ik kom je helpen!'

2:

Juultje en Nachtdraak

- Nachtdraak: 'Nou, zie ik eruit als een nachtmerrie?'
- Juultje: 'Nee, als een Nachtdraak!'
- Nachtdraak: 'Klim maar op mijn rug.'
- Juultje sputtert tegen, maar doet het toch.
- Ze vliegen uit het raam.
- Nachtdraak: 'We gaan naar het land van Vi Rus, naar de boze tovenaar Bacillebil die het land van Koel bewaakt.'
- Juultje: 'Ik ben bang.'
- Nachtdraak: 'Je moet hem verslaan. En denk erom: Bacillebil kan niet tegen hitte.'

3:

Juultje en tovenaar Bacillebil

- Juultje: 'Wat moet ik doen?'
- Tovenaar: 'Haha, een klein ziek meisje.'
- Juultje wil wegrennen.
- Tovenaar: 'Jij mag het land van Koel niet in! Ik eet je op, op een beschuitje met slappe thee erbij.'
- Juultje krijgt een idee. 'Leuk, samen ontbijten, maar geen slappe thee alsjeblieft.'
- Tovenaar: 'Ben je niet bang voor mij?'
- Juultje: 'Nee hoor. Bukt u zich maar even.'
- Geeft tovenaar een kus.
- Tovenaar kermt en smelt.

4:

Nachtdraak en Juultje

- Nachtdraak: 'Wie niet sterk is, moet slim zijn.'
- Juultje: 'En wie ziek is, moet weer gezond worden!'
- Draak: 'We vliegen nu naar het land van Koel voor je keelpijn.'
- Juultje gaat zwemmen en drinkt het water. Hoofdpijn en koorts verdwijnen.
- Draak droogt Juultje af. (Eventueel een schone pyjama.)
- Juultje: 'Lekker, ijs! Mijn keelpijn gaat ervan over!'
- Draak: 'Het is toverijs. Maar nu breng ik je naar huis.'
- Juultje: 'Alleen mijn vlekjes jeuken nog.'

5:

Juultje, stem van Nachtdraak, mannetje Vlekjeweg.

- Stem Nachtdraak: 'Je hebt jezelf beter gemaakt.'
- Vlekjeweg: 'Steek je armen maar uit, en je benen.'
- Juultje: 'Het kriebelt.'
- Vlekjeweg: 'Dat is een goed teken.'
- Voetstappen op de gang, mannetje verdwijnt.

6:

Juultje en moeder

- Moeder: 'Heb je lekker geslapen?'
- Juultje: 'Ik was met de Nachtdraak mee en heb tovenaar Bacillebil verslagen.'
- Moeder: 'Je koorts is weg.'
- Juultje: 'Ja, dankzij de Nachtdraak. O nee, dankzij mezelf. Nu wil ik ontbijten. Maar geen beschuit met slappe thee!'

Methodiek 'Kijk, wat is er verdwenen?'

Korte omschrijving

De kleuters moeten raden welk (lichaam beschermend) voorwerp verdwenen is. Zo leren ze op een speelse wijze dat hun lichaam beschermd moet worden van allerlei schadelijke factoren (recht op bescherming).

Kinderrecht

Recht op bescherming

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leren materialen kennen die hen kunnen beschermen.
- De kleuters begrijpen dat ze sommige materialen moeten gebruiken om hun lichaam te beschermen.

Duur

Ongeveer 20 à 30 minuten

Materiaal

- Muggennet (hoofd)
- Zwembandje
- Lippenbalsem
- Regenkapje
- Oordopje
- Vingerhoedje
- Reflecterende sticker
- Zonnebril
- Beschermsstuk in de sport
- Spuitje

Verloop

- 1) De kleuters gaan in de kring zitten. De begeleider legt het materiaal in het midden en vraagt de kinderen wat ze herkennen. Ze mogen de voorwerpen benoemen (en de functie van het voorwerp omschrijven).
- 2) De begeleider geeft meer uitleg bij het materiaal en benoemt de voorwerpen die niet herkend werden.

- 3) De begeleider vraagt de kinderen goed naar de voorwerpen te kijken (een minuut). Daarna moeten de kleuters hun ogen sluiten. De begeleider neemt een voorwerp weg. Wanneer de kleuters hun ogen terug openen, mogen ze raden welk voorwerp verdwenen is.
- 4) De begeleider legt bij elk voorwerp de nadruk op de beschermende functie die het op ons lichaam heeft. De begeleider zegt dat alle kinderen recht hebben op bescherming.

Methodiek lied 'tandarts' van Kinderen voor Kinderen

Korte omschrijving

Door middel van het lied leren kinderen op een leuke manier over mondgezondheid en het belang van regelmatige tandartsbezoeken.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- Bewustwording van mondgezondheid
- De kleuters begrijpen het belang van tandartsbezoeken
- Herkennen van goede en slechte gewoonten voor mondverzorging

Duur

Ongeveer 40 minuten.

Materiaal

- Lied 'tandarts van Kinderen voor Kinderen (YouTube)
- Afbeeldingen van gezonde en ongezonde tanden
- Tandborstels en tandpasta
- Kleurpotloden en papier

Verloop

- 1) Laat de kleuters luisteren naar het lied 'Tandarts'. Vraag de kleuters waar het lied over gaat. Leg uit dat je vandaag zal praten over 'mondgezondheid' en waarom het belangrijk is om naar de tandarts te gaan.
- 2) Toon afbeeldingen van gezonde en ongezonde tanden. Bespreek wat kinderen denken dat goed is voor hun tanden en wat schadelijk kan zijn. Benadruk het belang van tanden poetsen en regelmatig naar de tandarts te gaan
- 3) Laat kinderen individueel of in groep een tekening maken van een gezonde glimlach. Moedig hen aan om details te voegen, zoals tandenpoetsen en gezond voedsel eten. De kleuters kunnen hun tekening presenteren in de klas.
- 4) Laat kinderen hun eigen tandenborstel meebrengen naar school. De kleuters kunnen in de klas samen hun tanden poetsen op het liedje.

Methodiek 'Doktersspullen benoemen en natekenen'

Korte omschrijving

D.m.v. een draaischijf maken de kleuters kennis met verschillende objecten om te verzorgen. Ze benoemen en tekenen de objecten waarop de pijl stilstaat.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leren verschillend materiaal kennen dat kan gebruikt worden om iemand te verzorgen. Ze denken na over de functie van het object.
- De kinderen leren dat, wanneer ze gekwetst of ziek zijn, ze verzorgd moeten worden (recht op verzorging).

Duur

Ongeveer 30 minuten.

Materiaal

- Een draaischijf
- Tekenpapier, kleurpotloden (eventueel stiften).

Verloop

- 1) Een aantal kleuters nemen plaats aan tafel. Elk kind heeft een blad en een tekenpotlood.
- 2) Om de beurt draaien de kleuters aan de pijl van de draaischijf. Kleuter A draait en tekent vervolgens met zijn potlood het object waarop de pijl stilstaat. Terwijl kleuter A begint te tekenen, is het de beurt aan kleuter B om aan de pijl te draaien. Ook deze kleuter begint onmiddellijk te tekenen.
- 3) Als alle kleuters hun beurt hebben gehad, mogen ze opnieuw draaien. Zo spelen ze het spel tot ze alle objecten getekend hebben. (Komt de pijl op een afbeelding die ze al hebben getekend, dan mogen ze nog eens draaien.)
- 4) Als de tekenopdrachten af is, kleuren ze die in.
- 5) De begeleider praat tijdens het tekenen met de kleuters over medische verzorging. Ze vraagt de kinderen om te vertellen over de objecten waar zij al ervaring mee hadden.

Methodiek 'Magische zandschilderijen'

Korte omschrijving

De kleuters maken kennis met een medicijnman van bij de Navaho-indianen. Hij maakt magische zandschilderijen om zieken te genezen. Zo krijgen ze een ander beeld over medische verzorging.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters krijgen op een creatieve manier een beeld van medische verzorging in een andere cultuur, namelijk bij de Navaho-indianen.
- De kleuters beseffen dat elk kind verzorgd moet worden.
- De kleuters realiseren zich dat kinderen uit andere culturen ook verzorgd worden, hetzij op een andere manier.

Duur

Ongeveer 30 minuten

Material

- Gekleurd zand of gewoon zeezout
- Kleurstof om voedingsmiddelen te kleuren (groen, rood, geel en blauw)

Methodiek 'Wenskaarten maken'

Korte omschrijving

De kleuters maken een wenskaart om aan een ziek klasgenootje of een andere zieke persoon te geven. Ondertussen leren ze over medische verzorging (recht op verzorging).

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leren dat zieke mensen recht hebben op verzorging.
- De kleuters leren dat ze wenskaarten kunnen sturen naar zieke mensen.

Duur

Ongeveer 30 min.

Material

- Grote blanco wenskaarten.
- Kleurpotloden, stiften, ...
- Tijdschriften waaruit de kinderen afbeeldingen kunnen knippen.

Verloop

- 1) De kleuters nemen plaats aan tafel. De begeleider vertelt de kleuters dat ze wenskaarten mogen maken voor zieke mensen in het ziekenhuis of eventueel voor een ziek klasgenootje/familielid.
- 2) De kleuters kunnen de blanco wenskaarten decoreren. Ze kunnen op de kaart een wens stempelen, plakken of tekenen gericht naar een ziek persoon.
- 3) De afgewerkte wenskaarten worden in de kring bekeken. Er wordt besproken aan wie de kleuters hun kaart willen schenken. Waarom precies die persoon? Is die persoon al lang ziek? Wie verzorgd de persoon? Welke wens verwerkte je in de kaart? Welke relatie heb je met die persoon? Moet die persoon verzorgd worden?

Tips

Men kan eventueel met een beperkte groep (of met de gehele klasgroep) op bezoek gaan bij het zieke klasgenootje om de kaarten af te geven.

Methodiek 'Lelijke trui'

Korte omschrijving

Door middel van het verhaal en de verschillende soorten kledij beseffen de kleuters dat ze kledij nodig hebben.

Kinderrecht

Recht op kledij

Recht op een eigen mening

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters luisteren naar het verhaal.
- De kleuters beseffen dat elk kind kledij nodig heeft.

Duur

Voorlezen van het verhaal: ongeveer 10 minuten

Kringgesprek: ongeveer 30 à 45 minuten

Materiaal

- Verhaaltje 'Lelijke trui'
- Verschillende soorten kledij: moderne kledij, ouderwetse kledij, felle kleuren, donkere kleuren, minirok, lange rok, ...

Verloop

- 1) De begeleider leest het verhaaltje 'Lelijke trui' voor. Ze laat hierbij ruimte voor de reacties van de kleuters en gaat dieper in op deze reacties.
- 2) Na het verhaaltje volgt een kringgesprek: de begeleider brengt verschillende soorten kledij mee en vraagt aan de kinderen wat ze van de kledingstukken vinden.
- 3) Na het kringgesprek legt de begeleider uit dat alle kinderen kledij nodig hebben. Ze mogen ook hun mening kwijt over bepaalde kledij. Er wordt gevraagd wat hun lievelingskledij is, hun lievelingskleur (qua kledij), enz.

Verhaaltje: "Lelijke trui"

Koos heeft een blauwe broek. Daar wil hij een trui bij: een mooie, blauwe trui, Precies het blauw dat hij in zijn hoofd heeft.

Met moeder gaat hij de stad in. Moeder weet waar ze truien verkopen.

Maar ze begrijpt niet wat hij hebben wil. Bij elke blauwe trui zegt ze: "Dat is een mooie!" En dan zegt Koos: "Maar die wil ik niet." Moeder wordt er gek van. Ze zijn al in vijf winkels geweest. "Wat ben jij lastig" zegt ze. "Jij bent nog erger dan een meisje."

Maar Koos geeft niet op. Hij weet nu welke trui hij wil hebben. En die trui past precies bij zijn broek. Moeder weet nog wel een winkel. In die winkels hebben ze twee blauwe truien: Een lelijke en een mooie. De lelijke is niet duur, maar de mooie wel. Die kan moeder niet betalen. Maar dat is de trui die Koos wil hebben.

Moeder heeft er genoeg van. Ze koopt de lelijke trui. Die kan ze betalen. En hij past precies. De trui zit goed. Hij is van lekkere zachte wol.

Iedereen vindt hem mooi, behalve Koos. Het blauw is lelijk, hartstikke lelijk. En het past niet bij zijn broek. Maar hij moet hem dragen. Koos doet het maar. Tegen moeder is niets te beginnen!

Maar elke avond zegt hij: "Morgen doe ik hem niet meer aan." Moeder geeft een kwaad antwoord. Ze denkt: "Koos vergeet het wel." Maar hij vergeet het niet.

Gelukkig worden truien vuil. En vuile truien hoef je niet te dragen. Moeder stopt hem in de wasmachine. Ze laat hem een tijd draaien. En dan haalt ze hem eruit. Hij is niet kapot of langer geworden. Jammer!

Het is warm. De zon schijnt. In de tuin is het lekker warm. Moeder heeft de trui op het grasveld gelegd, netjes op een handdoek. "Morgen kan Koos hem weer aan", denkt moeder.

Kijk eens!

Daar komen twee vogels: Twee koolmezen, Een mannetje en een vrouwtje. Die willen samen een nest maken. Het nest komt in de kastanje. Maar voor een nest heb je een heleboel nodig: Takjes en strootjes en draadjes. Ze zijn overal aan het zoeken.

En opeens zien ze de trui van Koos. Ze trekken er gauw een draadje uit, En nog een draadje... En nog één. Kijk ze eens vliegen! Ze hebben zoveel nodig En na een uur zit de trui vol kale plekken. Moeder schrikt ervan. De trui is bedorven. En Koos kan hem niet meer dragen. Gelukkig niet!

Uit: Dolf Verroen, *Maak dat je wegkomt*. Leopold, 1978

Methodiek 'Zelf kleren maken'

Korte omschrijving

De kleuters kunnen op een creatieve wijze zelf kledij maken of kledij versieren.

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Vanaf 4 - 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters maken op een creatieve wijze kleren.
- Ze beseffen dat elk kind kleren nodig heeft (recht op kledij).

Duur

Ongeveer 1 uur

Materiaal

- Oude T-shirts
- Kurken of verschillende soorten fruit voor figuurtjes op een T-shirt
- Een mes en een snijplank (om het fruit in kleine stukjes te snijden)
- Verfkwasten
- Verf (verschillende kleurtjes)
- Veren
- Lintjes, touwen en elastiek
- Pinda's, macaroni, kralen, andere pasta's (bijvoorbeeld penne)
- Kosteloos materiaal
- Lijm, schaar, pootloden, stiften, ...

Verloop

(uit het boek: 'Het grote activiteiten- en spelletjesboek' - uitgeverij: Zuid Boekproducties, Lisse)

- Het maken van bedrukte T-shirts
 - De kleuters gaan aan de tafels zitten. De begeleider snijdt best vooraf het fruit dat de kleuters kunnen gebruiken bij het bedrukken van de T-shirts. De kleuters kunnen eventueel ook kurken gebruiken bij het bedrukken.
 - De kleuters smeren het fruit of kurken in met verf. Daarna kunnen ze afdrukken maken op de T-shirt.
 - Door verschillende soorten fruit en kleuren te gebruiken krijgt men verschillende vormen en kleuren op de T-shirt.
 - Laat de T-shirts goed drogen

- Een veren hoofdtooi
 - Geef aan elk van de kleuters een reepje karton (met twee gaatjes aan de uiteinden), een even groot reepje wit papier, een elastiek en verschillende veren.
 - De kleuters kunnen de veren met verschillende kleuren schilderen. Ook het reepje wit papier kunnen ze decoreren.
 - Laat de veren en eventueel het wit reepje papier goed drogen.
 - Het wit reepje papier kan op het karton gekleefd worden.
 - Daarna kunnen de veren op het reepje karton gekleefd of geniet worden en kan het elastiek achteraan vastgeknoopt worden.
 - En klaar is de veren hoofdtooi!

- Zelfgemaakte rokjes
 - Geef aan elk van de kleuters een elastiek, 6 touwen met een knoop onderaan, en volgende materialen: macaroni, penne, kralen, ...
 - De kleuters kunnen nu de materialen over de touwtjes stoppen als versiering.
 - Wanneer de touwtjes afgewerkt zijn, wordt er ook bovenaan een knoopje gelegd in het touw.
 - Als alle touwtjes versierd zijn, kan de begeleider de touwtjes aan de elastiek nieten. Daarna kunnen de kleuters de zelfgemaakte rokjes dragen!

- Duiding.
 - De kinderen nemen hun afgewerkt kledingstuk en brengen het mee naar de kring.
 - De verschillende werkjes worden bekeken en besproken.
 - Na de globale bespreking wordt de kleuters de vraag gesteld hoe het zou zijn
 - mochten ze geen kleren hebben. Er wordt duidelijk gemaakt dat elk kinkleren nodig heeft, dat kinderen voldoende kleding willen dat bij het klimaat (seizoenen en weersomstandigheden) past. Elk kind heeft recht op kledij.

Algemene tip

De begeleider kan heel wat materiaal op tafel leggen. De kinderen krijgen de opdracht om met het materiaal aan de slag te gaan en een kledingstuk te maken. Door hen wat vrijheid te geven, wordt de creativiteit van de kinderen gestimuleerd.

Methodiek 'Kan jij raden welk kledingstuk ik ben?'

Korte omschrijving

De begeleider geeft de kleuters verschillende (verbale) omschrijvingen van kledingstukken. De kleuters raden over welk kledingstuk de begeleider het heeft.

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters raden over welk kledingstuk het gaat.
- De kleuters beseffen dat ze kleren nodig hebben, dat ze recht hebben op kledij.

Duur

Ongeveer 15 minuten.

Verloop

- De begeleider geeft omschrijvingen van verschillende kledingstukken. De kleuters raden over welke kledingstukken het gaat.
- Enkele omschrijvingen:
- Ik ben warm en heb vele vriendjes onder mij. Die vriendjes kunnen blond, bruin, zwart, ros zijn. Ik verwarm die vriendjes. Ik word gebruikt in de winter. De mensen zetten mij op hun hoofd. (muts)
- Ik ben lang, en soms breed en soms smal. Mensen kunnen me om zich heen zwaaien. Ze hangen me rond hen, meer bepaald tussen hun kin en hun borstkas. Ik rijm op kaal. (sjaal)
- Ik heb twee pijpen. Mensen steken er twee stukken van hun lichaam in, namelijk de twee lange stukken onder hun bibs. Ik ga dicht met een rits of met knopen. (broek)
- Ik en mijn vriendje, die helemaal dezelfde is van kleur en maat, zitten in de schoenen van de mensen. Als ze het koud hebben aan hun voeten, dan trekken ze ons aan. (kousen)
- Ik heb een lip, een hiel, en een veter. De mensen trekken me aan om op stap te gaan. Ik stap altijd mee met de mensen. (schoen)
- Samen met mijn vriendje zorg ik voor de 10 vingers van de mensen als ze het koud hebben. (handschoen, want)
- De begeleider vraagt de kinderen waarom het zo belangrijk is dat ze schoenen/broek/... dragen. Er komt een gesprek op gang. De kinderen komen tot het besluit dat ze kleren nodig hebben! Ze beseffen ook dat kledij seizoensgebonden moet zijn!

Methodiek 'Rollenspel met verkleedkleden'

Korte omschrijving

De kleuters kunnen allerlei verkleedkleden aantrekken, ze kunnen zich verkleden.

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leven zich, naargelang de kleden, in in hun rol.
- De kleuters beseffen dat kledij beroepsgebonden kan zijn.
- De kleuters realiseren zich dat ze kleden nodig hebben. Ze beseffen dat ze recht hebben op kledij.

Duur

Ongeveer 20 minuten

Materiaal

- Verkleedkledij:
- Brandweerman: broek, vestje, helm.
- Soldaat: broek, vestje, pet.
- Verpleegster: kleedje, schort, kapje.
- Gevangene: broek, vestje, petje, bol voor aan voet.
- Politie: broek, vestje, pet.

Verloop

- 1) De kinderen worden in groepjes verdeeld. Drie à vier kinderen mogen met de verkleedkleden spelen.
- 2) De kinderen hebben heel wat kledij om zich te verkleden. Wanneer ze verkleed zijn, leven ze zich in in de rol van die persoon (bijv. brandweerman).
- 3) De kleuters vertellen achteraf in de kring wat ze zoal deden met de kledij.
- 4) De begeleider speelt daarop in door het belang van kledij aan te halen, en door uit te leggen dat alle kinderen kleden nodig hebben. De begeleider verwoordt ook dat sommige mensen welbepaalde kleden moeten dragen naargelang hun beroep.

Methodiek 'De weerkalender met Frank en Floortje'

Korte omschrijving

De kleuters leggen het verband tussen kledij en het weer. De kinderen hangen de correcte prenten (weersomstandigheden en kledij) bij elkaar. Ze beseffen dat ze kleren nodig hebben. Ze realiseren zich dat ze recht hebben op aangepaste kledij.

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Dopido, Doremi, Averbode educatief.

Uitgeverij

Averbode

Datum van uitgave

2003

Doelstellingen

- De kleuters staan stil bij de verschillende weertypes en verschillende kledij, en leggen het verband tussen beide.
- De kleuters ondervinden dat ze best kledij dragen die aangepast is aan de weersomstandigheden.
- De kleuters beseffen dat ze aangepaste kledij nodig hebben.

Duur

Ongeveer 15 minuten.

Materiaal

- Dopido/Doremi pakket: de weerkalender:
- 1 poster
- 8 hangkaarten voor op de poster: de weersymbolen voor zon, regen, witte wolken, grijze wolken, onweer, wind, mist, sneeuw
- 4 hangkaarten: verschillende kledij aangepast aan verschillende weersomstandigheden.

Verloop

- De kinderen zitten in de kring. De begeleider haalt er de weerkalender bij.
- De begeleider legt uit dat de kleuters aangepaste kledij moeten dragen, naargelang het weer.
- De begeleider haalt de poster boven. De kinderen kunnen reageren.
- De begeleider haalt ook de weerselementen en de kaartjes met verschillende kledij erbij. Alle kaartjes worden besproken.
- Er wordt een kleuter uitgekozen, die bij een weersymbool de gepaste kledij mag zoeken.
- Na afloop wordt benadrukt dat alle kinderen aangepaste kledij nodig hebben, ook kinderen uit andere landen (bijv. landen waar het koud is). Er wordt uitgelegd dat alle kinderen recht hebben op kledij.

Tips

- Er kan elke morgen en middag, bij het in orde brengen van de weerkalenders, verwezen worden naar de noodzaak van aangepaste kledij voor ons lichaam (recht op kledij).
- Dit spel kan ook met echt materiaal gespeeld worden (in de kring). De begeleider legt allerlei kledij op de grond in de kring. Ze toont een prent van bijvoorbeeld koud sneeuw weer... Ze kiest er een kleuter uit die de gepaste kleren mag aandoen (die bij de prent horen). Hier wordt ook stilgestaan bij het feit dat iedereen gepaste kledij moet hebben.

Methodiek 'Prent bekleden met stof'

Korte omschrijving

De kleuters bekleden de prent 'Recht op bescherming' met stukjes stof.

Kinderrecht

Recht op kledij

Recht op bescherming

Doelgroep

Vanaf 4 - 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters bekleden op een creatieve manier een prent met stukken stof.
- De kleuters beseffen dat ze kleren nodig hebben (recht op kledij).

Uitgeverij

Kinderrechtswinkels vzw, Hoogstraat 81, 9000 Gent

Duur

Ongeveer 30 min.

Materiaal

- Grote kopieën van de prent (prent 'Recht op bescherming')
- Karton
- Allerlei soorten stof
- Scharen
- Vloeibare lijm

Verloop

1. De prent wordt in de kring besproken. Wat zie je op de prent? Hoe zou het kind zich voelen? Wat mochten we geen kledij hebben? ...
2. De kleuters gaan aan de tafels zitten. Ze krijgen elk een grote kopie (die op een hard stuk karton is geplakt) van de prent. Er liggen heel wat stukjes stof op de tafel. De kleuters kunnen de prent bekleden met stukjes stof. Ze laten hun creativiteit de vrije loop.
3. De verschillende werkjes worden achteraf in de kring bekeken. Er wordt nogmaals stilgestaan bij de nood aan aangepaste kledij, bij het recht op kledij. Men kan ook verder ingaan op de kleuren die de kleuters gebruikten, wat hun lievelingskledij is, ...

Varia/tips

Men kan i.p.v. met stof de prent bekleden met reepjes gekleurd papier.

Methodiek 'Mensen zorgen voor mensen'

Korte omschrijving

De kleuters krijgen een beeld over verschillende verzorgingsituaties en leren daarbij ook de werkwijze, verzorgers, ... kennen. Ze leren dat elk kind verzorgd moet worden, dat elk kind recht heeft op verzorging.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leren verschillende verzorgingsituaties kennen.
- De kleuters begrijpen dat elk kind verzorgd moet worden.
- De kleuters beseffen dat grote mensen hen moeten verzorgen als ze ziek zijn.

Duur

Ongeveer 1 uur

Materiaal

Afbeeldingen van situaties waarin verzorgd wordt, bv. bejaardenhuis, ziekenhuis, bij de dokter, vervoer in een ambulance, kindercrèche, ...

Verloop

- 1) De kleuters nemen plaats in de kring. De begeleider schetst het 'recht op medische verzorging' door de kleuters enkele vragen te stellen zoals: Wie verzorgt jullie als jullie ziek zijn? Moeten jullie soms een pilletje of siroop nemen? De kleuters mogen hierbij hun reacties en meningen geven.
- 2) Na dit inleidend gesprek over verzorging, toont de begeleider de kinderen een aantal prenten/foto's van verzorgingsituaties op diverse plaatsen zoals bijvoorbeeld een ziekenhuis, een bejaardentehuis, bij de dokter, bij de tandarts, ...
- 3) Elke situatie wordt samen met de kleuters besproken.
- 4) Op het einde van het kringgesprek wordt nogmaals benadrukt dat alle kinderen verzorgd moeten worden als ze ziek zijn/als ze een handicap hebben. Deze verzorging moet door grote mensen gebeuren.

Tips

De begeleider kan eventueel een verzorger (bijvoorbeeld een verpleger) uitnodigen om in de klas te komen praten over zijn job. De begeleider kan eventueel vooraf vragen bedenken met de kleuters.

Methodiek 'Slippers maken'

Korte omschrijving

De kleuters maken slippers (om aan hun voeten te dragen).

Kinderrecht

Recht op kledij

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Doelstellingen

- De kleuters leren dat elk kind schoenen nodig heeft.
- De kleuters beseffen dat ze recht hebben op kleding.

Duur

Ongeveer 45 min.

Material

- Gekleurde rubberbladen
- Hard karton
- Scharen
- Vloeibare lijm
- Kleurpotloden, stiften, ...
- Pijpenvegers
- Tekenpapier
- Nietjesmachine

Verloop

- 1) De kleuters gaan in de kring zitten. De begeleider legt uit dat de kleuters slippers mogen maken. Eventueel toont de begeleider een voorbeeld van de zelfgemaakte badslippers.
- 2) De kleuters mogen per twee gaan staan. Elk duo krijgt een rubberblad, een hard stuk karton, een schaar en vloeibare lijm. De kinderen mogen elkaars voeten tekenen (door hun voeten te omtrekken) op het rubberblad. Vervolgens mogen ze de voetonttrek uitknippen. Ze omtrekken de voetonttrek op een hard stuk karton. Ze knippen hun voetonttrek (op het karton) uit. Ze plakken hun rubberen voetafdruk op hun kartonnen voetafdruk. Het karton zal als schoenzool dienen.

- 3) De kinderen versieren hun rubberen voetafdruk (ze tekenen er bijvoorbeeld tenen op).
- 4) De kinderen bevestigen een pijpenveger op drie plaatsen door hun voetafdruk (om de tenen onder te steken, met onderscheid tussen grote teen en de rest van de tenen).
- 5) De kinderen maken een miniatuurtekening van iets wat hen interesseert (bijv. hun lievelingsdier). Deze miniatuurtekening wordt bevestigd aan de pijpenveger (op de splitsing van grote teen en de rest van de tenen).
- 6) De kleuters nemen hun slippers mee naar de kring. De slippers worden bekeken en besproken. De begeleider vraagt de kinderen waarom ze iets aan hun voeten moeten dragen, wat er zou gebeuren mochten ze niks aan hun voeten dragen, hoe het zou zijn mochten ze geen schoenen hebben, enz. De begeleider duidt dat elk kind kledij moet hebben, dat elk kind recht heeft op kledij.

Methodiek 'Tekening naar eigen interpretatie'

Korte omschrijving

De kinderen illustreren op een creatieve manier het recht op verzorging.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters interpreteren het recht op verzorging a.d.h.v. de kinderrechtenprent.
- De kleuters maken een creatieve illustratie a.d.h.v. een eigen interpretatie.

Duur

Ongeveer 30 minuten.

Materiaal

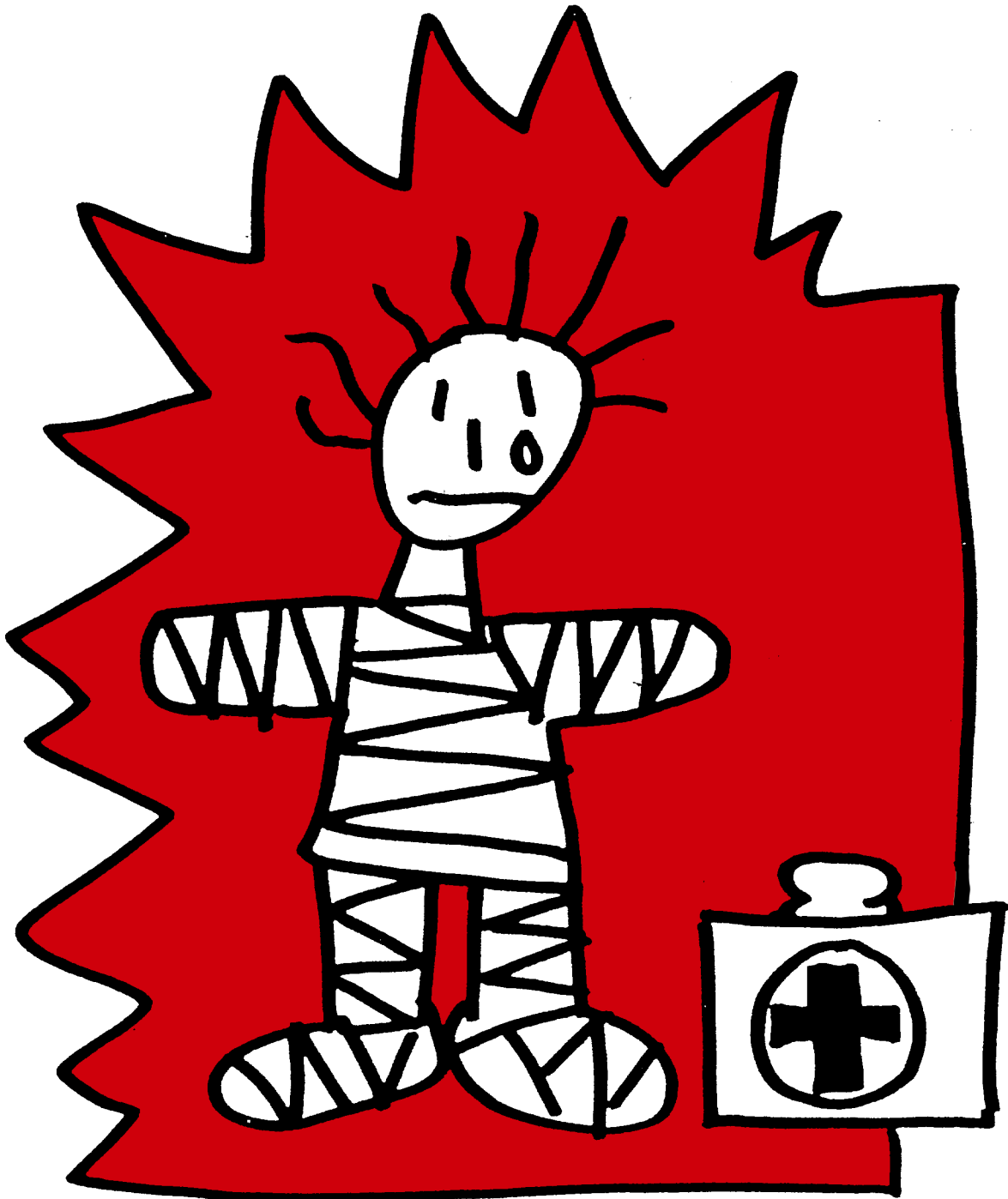
- De prent 'Recht op verzorging'
- (Gekleurd) papier
- Stiften, vetkrijtjes, potloden, schaar, lijm, tijdschriften, verf, verfborstels, ...

Verloop

1. De kleuters zitten in de kring. Er wordt vertrokken vanuit de kinderrechtenprent 'Recht op verzorging'. De kleuters verwoorden wat ze zien. De leid(st)er ondersteunt. Er wordt gewezen op het feit dat zieke kinderen (of kinderen met een handicap) door grote mensen verzorgd moeten worden.
2. De kinderen gaan aan de tafel zitten. Ze krijgen allen een blad en er ligt heel wat knutselmateriaal op tafel.
3. De kleuters mogen de inhoud van de prent 'Recht op verzorging' op een creatieve manier verwerken. Hun interpretatie van de prent mogen ze creatief uiten met de verschillende knutselmaterialen die op de tafel liggen.
4. Er volgt een nabespreking in de kring waar de verschillende werkjes worden bekeken. De kinderen mogen iets vertellen bij hun knutselwerk als ze dat willen. De leid(st)er ondersteunt waar nodig. Er wordt benadrukt dat elk kind recht heeft op verzorging.

Tips/variantie

- Men kan de knutselwerkjes in de klas ophangen.
- Men kan enkele knutselwerkjes aan de kinderrechtenmuur bevestigen.
- Er kan een tentoonstelling georganiseerd worden op school waar alle knutselwerkjes en interpretaties van kinderrechten worden tentoongesteld. De ouders kunnen uitgenodigd worden naar de tentoonstelling.
- Men kan de techniek 'monotypes' toepassen bij het verwerken van de kinderrechtenprent.
- Een monotype is een druktechniek: op een glasplaat wordt met de inktrol gelijkmatig drukinkt over de glasplaat gerold. De kinderen tekenen daarin met hun vingers of een wattenstaafje. Er wordt een vel tekenpapier over de glasplaat (en de drukinkt) gelegd. Met de binnenkant van de hand wordt zachtjes over het tekenpapier gewreven. Het papier wordt voorzichtig weggehaald en de afdruk is klaar!
- Een andere manier is: de drukinkt gelijkmatig uitrollen over de glasplaat, direct een vel tekenpapier op de drukinkt leggen en met een potlood een tekening maken op de achterkant van het tekenpapier. Ten slotte het tekenpapier van de glasplaat halen en de afdruk is klaar. *(LET OP: niet met de vingers op het papier drukken, tenzij precies dat effect bekomen wil worden.)*

Recht op verzorging
Kinderrechtswinkel VZW

Spel 'Bij de tandarts'

Korte omschrijving

De kleuters kunnen met plasticine tanden boetsen die ze in een plastic hoofd kunnen aanbrenen. Ze kunnen de tanden verzorgen, boren, opvullen, ... Ze kunnen tandarts spelen.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 4 jaar

Auteur

Play-Doh

Uitgeverij

Hasbro N.V.

Datum van uitgave

1999

Doelstellingen

- De kleuters leren op een speelse manier omgaan met tandartsverzorging.
- De kleuters ervaren dat, als ze tandpijn hebben, verzorgd moeten worden.
- De kleuters leren dat elk kind met tandpijn verzorgd moet worden door de tandarts. Ze beseffen dat ze recht hebben op medische verzorging.

Duur

15 minuten

Materiaal

Spel 'Bij de Tandarts'

Verloop

- 1) De kleuters worden in kleine groepjes (3 à 4 kleuters) verdeeld.
- 2) Ze spelen met de plasticine en zijn vrij in hun spel. Ze spelen in de hoeken. Drie à vier kleuters spelen met het tandartsspel. Ze ervaren dat de tandarts mensen helpt en verzorgt.
- 3) Bij de nabespreking van het spel (in de kring) verwoorden de kleuters dat de tandarts hun tanden moet verzorgen. Er wordt nog eens benadrukt dat iedereen met pijn verzorgd moet worden, bijvoorbeeld door een tandarts, of door een dokter, verpleegster, enz. Er wordt stilgestaan bij het recht op verzorging.

Spel 'Dokterstas'

Korte omschrijving

Samen met de begeleider maken de kleuters kennis met verschillende doktersspullen. Ze benoemen de attributen en experimenteren er mee.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 3 jaar

Doelstellingen

- De kleuters herkennen voorwerpen die thuishoren in de dokterstas.
- De kleuters kunnen verwoorden waarvoor de voorwerpen dienen.
- De kleuters leren dat ze verzorgd moeten worden indien ze zich pijn doen (recht op medische verzorging).

Duur

Ongeveer 20 minuten

Materiaal

- Een dokterstas met inhoud (een injectiespuit, een stethoscoop, een koortsthermometer, ...)
- Eventueel een witte schort

Verloop

- 1) De begeleider verstopt verschillende doktersspullen in de klas.
- 2) De begeleider (= dokter) met witte jas en een lege dokterstas, bezoekt de kleuters. De dokter vraagt de hulp van de kleuters. Iedereen mag in de klas zoeken of hij/zij iets vindt wat in de dokterstas thuishoort. De kleuters verzamelen alles.
- 3) De kleuters mogen het doktersgerief dat ze vonden, even demonstreren. De begeleider helpt door gerichte vragen te stellen of door de juiste naam te geven. Bijvoorbeeld: met een stethoscoop kan je luisteren naar de ademhaling bij jezelf, bij een andere kleuter of bij de begeleider.

De begeleider praat met de kinderen over het recht op medische verzorging. Ga je naar een dokter als je ziek bent? Kunnen/moeten alle kinderen in de wereld verzorgd worden door een dokter? Wat gebeurt er wanneer je niet zou verzorgd worden?

'Bezoek aan het ziekenhuis'

Korte omschrijving

Een klasuitstap organiseren naar een ziekenhuis.

Kinderrecht

Recht op verzorging

Doelgroep

Vanaf 5 jaar

Doelstellingen

- De kleuters maken kennis met het ziekenhuis.
- De kleuters beseffen dat ze verzorgd moeten worden als ze ziek zijn (recht op medische verzorging).

Duur

Ongeveer 1u à 1u30.

Materiaal

- Vervoer
- Voldoende begeleiders

Verloop

In de klas wordt een inleiding gegeven op het bezoek aan het ziekenhuis. Er wordt besproken wie al eens naar het ziekenhuis ging, wie er al eens moest overnachten, enz. De kinderen kunnen verwoorden in welke situatie ze reeds met het ziekenhuis in aanraking kwamen (bijv. zelf opgenomen, broer/zus/papa/mama/oma/opa/... opgenomen, geboorte, onderzoek, oorspecialist, operatie, ...).

In het ziekenhuis krijgen de kinderen een rondleiding. Ze krijgen o.a. het bureau van de pediater te zien, de RX-afdeling, de gipskamer, de pediatrie, de spoedafdeling, de ziekenwagen, enz. Er komen heel wat doe-activiteiten aan bod, bijv.: op het scantoestel plaatsnemen, een gipsverband krijgen, ...

Achteraf wordt de klasuitstap in de kring besproken. De kinderen kunnen er hun opmerkingen en vragen kwijt. Er wordt benadrukt dat alle kinderen recht hebben op medische verzorging.

Opmerkingen

- Niet elk ziekenhuis ontvangt klasgroepen voor een rondleiding.
- De rondleiding gebeurt meestal door de pedagogisch medewerker (van de afdeling pediatrie) van het ziekenhuis.

Tips

- Men kan bijvoorbeeld een klasuitstap organiseren naar een kindercrèche of een tandartspraktijk.
- Men kan een verpleegkundige/kinderverzorgster/tandarts/dokter/... uitnodigen in de klas. Deze zorgverlener heeft zijn specifieke werkkledij aan en bepaalde werkmiddelen bij.
- Men kan een demonstratie van een ambulance aanvragen.
- Men kan het Rode Kruis een workshop rond EHBO op school laten organiseren.